

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

73. Secundò, Sicut in Christo, ratione conjunctio-
nis animæ eius ad Verbum, non potuit esse for-
mes peccati, ita nec in illo potuit esse error tam
speculativus, quam practicus; & tamen non ob-
stare hac impossibilitate erroris, ponuntur in
eius intellectu scientiæ acquisite naturales, ad
actum scientificum faciliter elicendum, ut infra
parebit: Ergo pariter, non obstante impossibili-
tate fomitis in Christo, in eo poni debent virtutes
per se acquisite, ad faciliter elicendum actum na-
turalem honestum.

§. II.

Solvuntur objectiones.

74. **O**bjicies primò contra primam conclusio-
nem: Virtutes infusæ in Christo sunt super-
flue: Ergo non dantur. Consequentia patet, et-
enim gratia non minus abhorret à superfluo,
quam natura. Antecedens verò probatur. Vir-
tutes infusæ ponuntur in potentiis animæ, ut facul-
tatem præstent bene operandi in ordine superna-
turali: Sed Christi anima hanc facultatem perfe-
ctissimè habuit ex unione ad Verbum, cum ex illa
reddita fuerit impeccabilis: Ergo virtutes infusæ
in Christo sunt superflue.

75. Respondeo negando Antecedens, ad cuius pro-
bationem, concessa Majori, nego Minorem: ut
enim Verbum Divinum præstaret illud quod vir-
tutes infusæ præstant, & facultatem ac facilitatem
præberet potentiis animæ Christi bene operandi
in ordine supernaturali, deberet ipsis uniri in ra-
tione principij operativi quo, subindeque illas in-
formare, quod implicat, ut articulo præcedenti
ostensum est.

76. **O**bjicies secundò contra secundam conclusio-
nem: In Christo non fuerunt illæ virtutes quæ
habent repugnantiam cum statu beatitudinis: Sed
virtutes morales acquisite sunt hujusmodi: Ergo
non fuerunt in Christo. Major patet, Christus
enim ab instanti suæ conceptionis fuit beatus, Mi-
nor probatur. Illæ virtutes habent repugnantiam
cum statu beatitudinis, quæ non remanent in pa-
tria; cum enim beatitudo sit status omnium bono-
rum aggregatione perfectus, beati possident om-
nem perfectionem statui beatitudinis non repug-
nantem: Sed virtutes morales acquisite non re-
manent in patria, ut docet S. Thomas in 3. dist.
33. quæst. 1. art. 4. & ad Annibaldum ibidem quæ-
st. 1. art. 5. Ergo cum statu beatitudinis repug-
nantiam habent.

77. Respondeo, concessa Majori, negando Mino-
rem, ad cuius probationem, negatur etiam Mi-
nor; nam ut docet S. Thomas 1. 2. quæst. 67. art.
1. virtutes morales manent post hanc vitam in pa-
tria. Ibi autem S. Doctorem loqui de virtutibus
naturalibus & per se acquisibilibus, manifestum est,
nam loquitur ibi de virtutibus cognitis à Philoso-
phis, qui nihil de supernaturalibus cognoverunt.
Ratio etiam suffragatur: licet enim in patria non
remaneat id quod materialiter se habet ad virtu-
tem moralem, ut delectationes ciborum & vene-
reorum, neque timor aut audacia circa pericula
mortis, neque etiam distributiones & commuta-
tiones rerum quæ veniunt in usum præsentis vitæ;
remanet tamen id quod est formale in ipsa virtu-
te, nempe electio recta secundum ordinem ratio-
nis, circa honestatem & medium talium passio-
num; seu ut alij dicunt, remanet quantum ad
actum primum & internum illius, non verò
quoad secundarium, & externum. Et in hoc sen-

Tom. IV.

A suintelligendus est D. Thomas cum locis citatis
asserit, virtutes morales non remanere in beatis;
hoc enim verum est de virtutibus moralibus, quan-
tum ad id quod de materiali se habet in illis, vel
quantum ad actum illarum secundarium; non
verò quoad id quod de formali important, &
quoad actum primum & internum ipsarum.

Objicies tertio: Virtutes morales acquisite po-
nuntur ad refræandas passiones immoderatas:
Sed hæc passiones nunquam fuerunt, imò nec po-
tuerunt esse in Christo, cum illæ oriantur à fomi-
te, qui in Christo nec fuit, nec esse potuit: Ergo
in Christo non fuerunt virtutes morales acqui-
sitæ.

B Respondeo virtutes morales acquisite poni ad
refræandas passiones secundario & ex conse-
quenti, ut si videlicet eas in subiecto immodera-
tas invenerint, moderentur: per se primò verò so-
lùm disponent appetitum ad faciliter & promptè
eligendum in propriis materiis conformiter ad ra-
tionem. Unde in primis parentibus in statu inno-
centiæ fuerunt hujusmodi virtutes per accidens
infusæ, in quibus tamen in eo statu nulla erat im-
moderata passio, cum per donum integritatis pars
inferior esset perfectè subiecta superiori. Quam-
vis ergo passiones immoderate in Christo non fue-
rint, nihilominus in ipso fuere virtutes morales
acquisite, vel acquisibiles, ut de temperantia do-
cet S. Thomas hic art. 2. ad 3. his verbis: *Concu-
piscencias pravæ Christus omnino non habuit, nec
propter hoc tamen excluditur quin habuerit tem-
perantiam, quæ tamò perfectior est in homine,
quàm magis pravæ concupiscenciis caret. Unde
secundum Philosophum 7. Ethic. temperatus in hoc
differt à continente, quòd temperatus non habet
pravas concupiscencias, quas continens patitur.*

§. III.

Corollarium præcedentis doctrinæ.

EX dictis inferitur fuisse quidem in Christo ma-
gnificentiam, & liberalitatem, justitiam vindicativam, eutropeliam, & philotimiam, sed non
virtutem pie affectionis ad credendum.

D Primum docet D. Thomas hic art. 2. ad 3. &
probat hac ratione: Liberalitas & magnificentia
versantur erga divitias, non solum illas distribu-
endo, prout, quomodo, & quando oportet, sed etiam
illas penitus contemnendo, quod Christus perfe-
ctissimè fecit: exercuit etiam exteriorem liberali-
tatis actum, modo sibi convenienti, cum iussit
pauperibus erogari quæ sibi dabantur, & actum
magnificentie, quando pavit quinque millia ho-
minum in deserto. Magnificentiam quoque pro-
didit in structura præcellentiissimi operis, quale
nemo eorum qui magnificentissimi audierunt, un-
quam perfecit, nempe Ecclesiæ sanctæ.

E Quod etiam justitia vindicativa fuerit in Chri-
sto, sic ostenditur. Justitiæ vindicativæ (ut docet
D. Thomas 2. 2. quæst. 108. art. 1. & 2.) duplex
est actus: primus petere à legitimo iudice ultio-
nem peccati; secundus, injurias suas vel Dei de-
fendendo propulsare: Sed neuter ex his actibus
repugnat Christo, imò utrumque exercuit: pri-
mum cum Joan. 8. petiit adulteram lapidari, di-
cens: *Qui sine peccato est vestrum primus in eam
lapidem mittat.* In quo dicto Christum observat
se justitiam docet Augustinus Tract. 33. in Joan. de
justitia vindicativa necessario intelligendus. Se-
cundum verò exercuit, cum Judæis Christo im-
properantibus quòd dæmonium haberet, & quòd

Zzz ij